

ДУГЫСЫ ТУУ

«С В Е Т Л Ы Й П У Т Ъ»
ВКП(б) Коми Обкомлөн, Коми Авт. Обл. Исполкомлөн да Обпрофсоветлөн газет

ГАЗЕТЛӨН ДОНЫС:

	1 төл.	6 төл.	Во
Учреждениеласыз да организацейасыз . . .	1-25	7-50	15 ш.
Гражданады	65	3-75	7-5.

Журтасма доныс 30 ур посыл гижда строкамо
Газетсб почб сүдбдны Редакциямо веерыда,
либб пиомб поылдыаюасыр.

РЕДАКЦИЈАЛӨН АДРЕС:

СЫКТЫВКАР, Вадорыв улц, 41 №
Телефон 50 № г. Сыктывкар, Набережная, 44

Гижбдяс газетб колб гижны бтар лотбожа,
мича. Кырмалтбм гижбдяс оа виданыа.

ПЕТӨ 12-d BO.
быд дун, сүббтлжасб да правтык-
мбд лунжасб кичи.

№ 193 (2230)

Герода, октабр 9 лун, 1929 во.

№ 193 (2230)

Обкомлөн да ОКК-лөн отувја пленум.

Овмөс кыпөдан контролнөй лыдпасјас 1929-30 во вылө олөмө пөртөмөн течам социализм, зырам капитализмөс.

Кыскамөй овмөс кыпөдан ужө став робочөјсө, став ужалысө, кыпөдам налыс ужавныс ентузиазм. Лептам тыш став лыкыслы, расхлбанностлы өдөдам ужалан ног. Вештам социализм течан тујыс став шатлалысөсө.

Октабр 7 лунө вогеис Обкомлөн да ОКК-лөн отувја пленум. Пленумсө востис Лустров юрт. Пленум ужөн вөскөдлөны бөриисны президиум 5 мортыс: Лустров М. А., Колегов Н. Г., Мудров М. С., Кошушов И. Г. да Витол. Пленум кутас видланы: 1) овмөс кыпөдан контролнөй лыдпасјас 29/30 воө, 2) колхозјас паскөдөм да најө ужөн вөскөдлөм і 3) партија весалдылөн да прөверитөмлөн первој йогјас.

Сөки-жө пленум кызис вөпрос кузаныс М. И. Поповлыс доклад.

Мыј петкөдлөс овмөс кыпөдан планы 28/29 во?

Колан во Обкомса пленум вылын овмөс кыпөдан контролнөй лыдпасјасын 1928/29 во вылө вөлісны сомневатчыојас, оз вөлі ескыны мјан овмөс өдө вөдө кыпөдөм вылө. Колыс вөнд петкөдлөс—ми контролнөй лыдпасјасө ічөтбс-на боотлөм, лөбөдөм овмөсө вөлөжык-на шуөмјас дорөнд. Капитал овмөс кыпөдөм вылө сүјим унжык 29,4 %-өн став продуктис овмөсыс сөдөс 20,8% вылө унжык-жө шуөмјас сөртис, колан вөө-жө заводитчим стрөитны көрттүј Сыктывкар-Пинуг да шоссе Сыктывкар-Ухта. Овмөслөн социалистическөй сектор сөдөс: капитал сүјөмөн—46%, став продуктисјанас 20%. Мыј тајө лыдпасјасыс петкөдлөны? Отик-кө, Коми област лоис социалистическөйжык, Коми областын ми петам паскыда наступатны социализм тујөд. Колан во—историческөй во. Мјан ем зөв гырыс дөөтөжөнөјас. Мөд-кө, став сомневатчысөсө олөмыс осрамитс, јанөдөс. Колан вөа опытсө бура төдмалөмөн, колан вөа опыт сөртис ковмас бура кутчөны локтан вөын уж дөнас, адзыны сөщөм чөвө өвмөсыс, код дөно кутчөсөмөн вермам вөдө кыскыны став овмөсө.

1929/30 во вылө индөм лыдпасјас өдөдөны вөт вөа овмөс кыпөдан план олөмө пөртны.

Локтан во көжлөа овмөс кыпөдан лыдпасјас өдөдөны вөт вөа овмөс кыпөдан план олөмө пөртны. Локтан вөө ми уна отраслыны матысам 3,4 да 5 вөјас дөно [овмөс кыпөдөмөн, а локтан во-өд сөмын-на мөдөд во вөт вөа планлөн. Вөрлөзөмын локтан вөын ми тыртам овмөс кыпөдан вөт вөа план, сөдтам колөм во сөрт 80% вылө, тујјас стрөитөм, школајас паскөдөм матысөмөны 4,5 во дөно.

Контролнөй лыдпасјас олөмө пөртөмөн социализм зырас капитализмөс.

1929/30 воө пошта паокыда лөндас мунны социалистическөй наступлөны став овмөс да культура фронтн. Овмөс кыпөдөм вылө капитал сүјөм сөдө 3 мында. Колөм вөө вөлі сүјөма 10 мил. 212 сурс шайт, лок-

тан вөө 37.282 сурс шайт. Сөтыс социалистическөй секторө 92,4%, а колөм во вөліс 72,6%. Став продуктисјас социалистическөй секторын 56,8% колан вөын вөлі 40,9%. Татысан тыдалө—вөдө мунөмыс овмөсылөн зөв јона өдөдө, өдөдө сөщөма, кушөмөс ез адзыны некушөм капиталист-государство. Став продукцијасыс сөдө 35,4% вылө, вүзөс продукцијасыс—68,8%. Лыдпасјас чөркалө мөжө петкөдлөны социалистическөй секторыс частнөй секторөс зыром, мөстасјанас вөжөбм; колан вөө частнөй секторлөн валөвөј продукција вөліс 59,1%, а таво 43,2%, социалистическөй секторлөн колан вөө 40,9%, а таво 56,8%. Ми тасан і шуам: социализм зырө капитализмөс, мунө өдө вөдө.

Вөрлөзөм-кыпөдөм гөгөр гартчө став мунөд ужыс.

Вөрлөзөм сөдө 85,1%. Вөрлөзөм областувса бјуджетө таво сөтө 2 мил. шайт (став бјуджетыс—10 мил. ш.) колан вөө 1 мил. шайт. Сөзнад вөрлөзан план выполнитөм јитчө мунөд овмөс јукөдјаскөд. Огө-кө тыртө вөрлөзан план, оз сүчымөн ло і бјуджет, а бјуджет-кө оз ло сүчөмөн, оз ло сөм і мунөдлаб заводјас стрөитны, тујјас вылыс вөчны да мунөд.

Сөјөн і колө, көч сөсса-нын эбкыд лоас, сөсса-нын делө, став выннымөс зөвтөмөн вөрлөзан план выполнитны, большевикјас сөкыдыс повны оз вермыны, раз колө овмөс кыпөдөны—колө выполнитны. Сөмын ми лөка-на ужалам. Ужалөм колө бурмөдны, колө ужсө интенсифицирујтны да механизирујтны. Вөж рабскөй ужалан ногјас ковмас сновтны. Мыј сурө колөм во вөлі интенсифицирујтөма да сөмын еща-на, ковмас сөдтыны да өдөдөны. Вөр кыскавны лөсөдөма локтан во көжлө балочнөј тујјас 1000 км. унжык, вөр кыпөдөны лөтовкаөн, локтан вөө лоас лөсөдөма не ещажык 200 лөтовкаыс, став вөрсө Сыктывкарсаң заводјасөд лөвө кыпөдөма лөтовкајасөн; јі тујјас ковмас прөверитны—јонаө бура почө кер кыскавны сеті; локтан төв көжлө Комилөслөн лоас 20 трактор, а 30/31 во көжлө ковмас лөсөдөны 100 трактор. Тракторјассаң почас мөдөдчөны буржыка јитны мувиэ ужалөм вөр дорын ужалөмкөд. Сөсса Комилөслөн лоас аслас обөз—1200 вөлыс. Мөдыжд мөг вөрлөчөныны—лөсөдөны во гөгөр дугдывтөг ужалыс робочөјсөс да дугдывтөг вөр дорын ужалөм лөсөдөны.

Партијнөй организатсјалыс овмөс кыпөдан ужөн вөскөдлөм бурмөдны.

Став овмөс кыпөдан ужөн, мөд поснөсаңыс да мөдгырыөөдэс пуктыны вөскөдлөм, мөд вөскөдлөмыс вөліс орјаслытөм, дугдывтөм. Онөч ми вөскөдлөм сөмын индөдјасөн да шуөмјасөн. Сөјө еща. Колө индөдјасөсө да шуөмјасөсө олөмө пөртөмсө прөвөратны, вөскөдлөмсө пуктыны лөвајас, а не кабала вылын. Мөд сыдсама нелучкјас ырьдөны пырыетөм пыр, мыјөн тыдөвтчөс.

Локтан вөа мөз контролнөй лыдпасјас овмөс кыпөдөны индөмөн, сөјө индөдјасөсө олөмө пөртны став вөјтырсө кыскөмөн ми вермам социализм течны таја јөс чөмөн-на.

Робочөй өіла зөскыд ин.

Мјанлы ковмас зөв уна робочөй вын. Мјан промыслөнностын колөм вөө вөліс—500 робочөј, локтан вөө лоас—1000 робочөј, а јөщө вөдө вөын 5000 робочөј, стрөитчан ужын вөліс 3000 робочөј, ковмас 15000, вөрлөзан-кыпөдан инын вөліс 30 сурс, ковмас 42 сурс. Мјан робочөјјаслөн зөв ічөт квалификаја, мунөдөслөн нөнөм абу. Унжык робочөјыс сөпец на все руки“. Сөјө вөвтө өмөл, ковмас робочөјјасөсө специализирујтны, кушөм уж вылын көсөј ужавны, мөд сөні специализирујтчө. Специализирујтчыныс ковмас отсөсны. Ковмас лөсөдөны сөјө, мөд өтө вөын-кө робочөј вөліс каменшчөк, каменшчөкөн і лоас, плөтчык-кө—плөтчыкөн. Ужсө мјанлы колө буржыка организујтны, мөд вөкөн ужыс сөтис ыжыджык эффект, мөд ещажык робочөј сөтисны унжык продукт.

Ужалам ми зөв-на лөка, огө кужөј. Мјан зөв уна расхлбанност, уж организујтны кужтөм. Сөјө быдөн колө ырьдөны. Расхлбанностлы колө кыпөдөны тыш, ырьдөны сөјөс чөкөс.

Стрөитчан уж колө механизирујтны, унжык ужас колө вужны быдлунја ужалан вөжөнө.

Кыпөдөны ентузиазм, уңө кыскыны став робочөјсө.

Тајө гырыс историческөй мөгјасөсө олөмө пөртны оз поч өтө партија вынөн. Ужас колө кыскыны став робочөјсө—сытөг нөнөм оз ло. Вөрлөзөма колан во программа дорөс унжык, унжык робочөјыс кутчөсөны уж дөнас топыда, чорыда-да, налөн вөліс ентузиазм. Партија кужис бура чукөстчыны робочөјјас дөнас, кужис најөс кыскыны. Сөјө і өні колө. Социалистическөй ордысөм паскөдөмөн, ордысөмөн уж нүбөдөмөн пөртны олөмө контролнөй лыдпасјас. Ордысөмөн петкөдө робочөјјаслөн асланыс инициатива, творчөскөй способностјас.

Партијнөй организатсјалыс овмөс кыпөдан ужөн вөскөдлөм бурмөдны.

Став овмөс кыпөдан ужөн, мөд поснөсаңыс да мөдгырыөөдэс пуктыны вөскөдлөм, мөд вөскөдлөмыс вөліс орјаслытөм, дугдывтөм. Онөч ми вөскөдлөм сөмын индөдјасөн да шуөмјасөн. Сөјө еща. Колө индөдјасөсө да шуөмјасөсө олөмө пөртөмсө прөвөратны, вөскөдлөмсө пуктыны лөвајас, а не кабала вылын. Мөд сыдсама нелучкјас ырьдөны пырыетөм пыр, мыјөн тыдөвтчөс.

Локтан вөа мөз контролнөй лыдпасјас овмөс кыпөдөны индөмөн, сөјө индөдјасөсө олөмө пөртны став вөјтырсө кыскөмөн ми вермам социализм течны таја јөс чөмөн-на.

Маньєврјас вылын.

Партија вылын крөстөанөи организујтөм һань обөз, Тајө обөзсө најө гөөдөсны гөрдармөејаслы белорусөјасө маньєврјас вылын гөөчөс сөтөм куза. Планат вылын гөжөд: „Отувјөн сөтөм һань—Гөрд армиялы гөөчөс“.

127% да 111% вөа план сөртө.

Ульјановск. һань заготовитан сөпөтөбра плансө округ тыртөма 171,1% вылө. Промыслөнсөј да Корөинскөј районјас вөа плансө тыртөсны вөтөдө вит луннас. Сөпөтөбрын мөд бөрја вит луннас најө чукөртисны-һын һаньсө—первојјыс 127,7% вылө, мөдыс 111,44% вылө вөа план сөртөыс. Тыртөма вөа плансө і Сөрдөктинскөј район. Матысөбны вөа плансө тыртөмлаһ Астрөадамөвскөј да Ульјановскөј районјас.

Лөсөдөны вылө совхозјас.

Ставрополь. Округын јона мунө совхозјас лөсөдөм. Александровскөј районын вөсөдө чернотрөстлөн совхоз 85 сурс гектар му вылын. Мөдвөжинскөј да Петровскөј районјасын вун-

дөмаөбө сөкөт вөдөн совхозјас улө 63 сурс гектар. Нөл вөж совхоз Сөвкөвселтрөстлөн өтлөаөбөны, налөн муыс 42 сурс гектар.

Арөа көчө кампаньө дьрјө 1623 вылө колхоз.

донывса Ростов. Вөјывыс Кавказын октабр 1 лун көжлө вөстөма арөа көчө кампаньө нүөдөгөн 1623 колхоз—сөні

61487 крөстөанө овмөс. Вөјөдөр вөстөм колхозјасас сөк-жө пыртөма 47670 крөстөанө овмөсөс.

Кулакјас гөртөсөны колхозсө.

Алмаата. Кулакјаслөн банда брүжөбөн ускөдчөс „Пут“ артель вылө. һаньсө гөртөсөны. Артельыс сөкө заводитлис вөчөсөсны да бандајтјас кутисны лы-

лыны, лыјлисны щөщ совхозјаслыс сеті мунө тракторјаслы. Бандасө кутисны да арестујтисны.

Адзисны контрөволютсјоннөй организатсја.

Іваново-Вөзньөесенск. ГПУ адзис ыжыд контрөволютсјоннөй организатсја. Сөјө ужалөма Ярославскөј, Рыбинскөј, Александровскөј да Нильнөшенскөј округјасын. Организатсјаас журнүөдыөјасыс вөдөмаөбө Јөпис-

коп Голубјөв да Ярославса архипөпископ Рөшенцөв. Организатсја вөчлывлөма гуса собрөныөјас, лөсөдөвлөма гуса кружок-јас, кутөма јитөд сөветлы паньыд мунөыс јөзкөд да чукөсөвлөма јөзөс сөветвлаөтөс не кыззыны.

Көр кутас мунны сөветјасө бөрјөбөм.

ЦИК-лөн президиум шуис сөветјаслыс отчөтнөј да бөрјөган кампаньө РСФСР куза нүөдөны нојабр таво 1 лунсаң 1930 вөа апрел 1 лунөч. Мөстөјас вылын отчөтнөј кампаньөыс кутас мунны јанвар төлыбын; сөлсөветјас бөрјөны фөврөлын, а карса сөветјас фөврөл 15 лунсаң март 1 лунөч. Сөветјаслыс районнөј сөзөдјас шуисны нүөдөны март 1 лун-

саң 15 лунөч, а округса, крајса да республикаса (автономнөј республикајасын) март 15 лунсаң апрел 1 лунөч. Көні неважөн-на бөрјөбөмыс мунис районированнө нүөдөм куза (Мөскуаса, һановскөј да Рытывывыс областјасын да Нөжегородскөј да Вөјывыс крајын)—сөні шуөма бөрјөны тајө кампаньө дьрјө сөмын өиктөса да карса сөветјас.

Обком да ОКК өтүвја пленум кежлө.

Паскөдам колхозјас, лептам налыг вын.

Сиктса овмөс Коми областын 1928-29 воё јона вооквотис воё. Содис кё-за иеста (5,2% вылө), техничскөј быдтас улын площафис паскалис (11%) содис скөт лыд.

Тажө воыс-жө јона төдчана өвлө воцча војас сертыс производственнөј кооператсја да колхозјас быдмөм-пакалөбн. 1928 воаа октабрө өвлө 34 колхоз, а тавоа октабрө 150 колхоз-ын. Колхозө өтүвтөмыс 1,3%-саң со-дис 5%-бэ став крестана лыд сертыс. Колхозјаслөн лоі асланыс колхозсојуз. Колхоз лыд содөмкөд, кёча плөщадө сені содөмкөд, өтүвја уж паскалөмкөд ишө өмөс і тырмытөмторјас. Јона-на паскөдө мјан колхозјасным, јона унжык колхозјасына сулалөны улын шупөд вылын. Боотам лыдпасјасө: шөркөдфема колхозын лыдфысөө 15 крестана овмөс. Тајө, дерт, ічөт өтүвја овмөс. Таыжда овмөсөд гырыс маші-најасөн ужавны он вермы дај оз-на вештыны аснысө гырыс машінајасыд (шуам-көв, трактор), сөсөа 150 колхоз лысө сөмын 14 коммуна да 35 артель, а мухөбөс (101-ыс), өтүвјөн візмү ужалан төварішчествојас. Мјан условјө-јасын медбур формаыс өтүвтөмыслөн ишөны лоны гырыс сөльско-көч. ар-тельјас да коммунајас.

Ныскыны колхозө унжык батракјасөс, гөль јөзөс, өвтлыны кулакјасөс.

Сөсөа абу-на бура өнөч төдмалөма колхозјаслысө сөтсәлнөј составсө. Обө-лөсөваннө нүбөдөм мјадәкө колхоз-јасын лөткөдлө—өща-на пыртөма кол-хозјасө батракјасөс, гөля олысјасөс. Өмөсө колхозјасын кулакјас. Боотам көт со Вічн колхозјасөс. Сені кол-лективізірујтөма 43% крестанасө. А сетчө пыртөма гөль јөз пысө сөмын 3%, а нулакјас 80%. Кујим колхозын: „Трактор“, „Краснөј октабр“ да „Выл түјөд“ колхозјасын став шлен пысө батракјас 2,3%, гөль јөз 18,3%, шөр-көдфема олысјасө 73% да кулакјас 4,6%. Тајө ыжыд нөлуки. Колхозыс нулакјасөс колө өвтлыны, дај воёд најөс колхозө оз ков боотаны.

Тырмытөмјас бырөдөм пыр вынөдөм коллективізатсја.

Кушөм тырмытөмјас да өкыдінјас нөшта өмөс колхозјас ужын?

Нөжјө-на мјан мунө колхозјас чөмлеустројтөм. 150 колхоз пысө чөм-леустројтөма да мунө чөмлеустрој-ствөыс сөмын-на 47% колхозын. Фөрт, сылы өмөс помкајас. Абу-на мјан тырмытөм чөмлеустројтөма нүбөдөс сөтсәлнөјтөмыс. Омөля пуктөма агро-номјасөсө өтсөг. Агроучастокјасыс өщаөс, сөсөа агрономјасыс абу на быд-лаын-і. Абу-на-жө тырмытөм креді-тујтөмыс колхозјасөс, абу тырмытөм кредітөмыс колхозјаслы дыр кежлө уж-дөм вылө. Овлө-на кулакјасөс креді-тујтөм колхозјасөс пыдөлі (шуан, Ві-чнны кулаклы уждөмаөд вартан ма-шйна нөбны). Колхозјаслөн абу орга-нізатснөнөј да производственнөј план-ыс, көн өурө көт і өвлө, ужсө өз-жө плаа сертыс нуны. А плантөг, став-сө төгөрбок артавтөг ужалмөсө кимал-асөн мунөм-көд-жө. Колхозјасын уж-сө да өмбурсө өмөля-на өтүвтөма. Ужсө өмөля организүтөма, учөтсө шленјас ужалөм куаыс кыч өурө нүбөдны, прөдуктајасөс кыч өурө јү-көбны. Колө өкө уж сертыс і јуклы-ны докөсө өтүвја овмөсөныс, көді ун-жык ужалас, мед унжык і докөд бөс-тас, сөмын овлывлөн-на мукөд ногөн јуклөм. Сөсөа-өд колхоз-на көлө торја фонд лөбөдны чөлабды да ужавны вермытөмјаслы вылө рөсқодјас вылө, сөмын сіјө зөв-на-жө өча колхозын. Ічөт-на колхозјаслөн экономика бөка-ныс выныс, өмбурсө өмөля өтүвтөмыс лонда, ічөт пәјөвөј да вступітөлнөј взносыс өсна. Абу-на тырмытөм ві-чөдөмыс јуктөм капитал содөтөм вылө. Унжык колхоз-на абу производст-веннөј установка, оз нүбөдны колхозсө кушөмкө торја отроал кылөдөм-паскө-дөмлаң (спеціалізатсјаыс абу) став колхозјас пысө сөмын „Выл му“-лөн өм выј өчән завод. Кусарнөј пред-прјатчөјас колхозјасын абуөс.

Өтүвјөн ставөн классөвөј вра-јаслы, кулакјаслы паныд.

Абу-на тырмытөм колхозјасын пар-тјечјас да комсомөчјас, гөль кре-стана да батракјас, өща бур организә-торјас. Сиктса партјачөкјас оз тыр-мытөм отсавны колхозјаслы, оз отсав-ны колхозјаслы кулакјаскөд вөчаоны. Колхозјас гөгөр јона мунө классө-вөј тыш. Кулакјас, кулакјас дор сула-лысө јөз зөдөны быд-ногыс торкны кол-

хозјаслысө ужсө, пәдмөдөны асланыс мича кывјаснаныс гөль јөзсө да батрак-јасөс колхозө пырөмыс. Оз бөрынтчы-ны і вынөн, уласөбөдн, повчөдлөмөн торкны колхозјаслысө ужсө. Мјан мог нөшта чорыда сувтны паныд кулак-јаслы, јөшшө јона, кыкмөдөм вынөн боөтөныны котыртны колхозјасө бат-ракјасөс гөль јөзсө да шөркөдфема олысјасөс. Гырөбөдны посы колхозјас-өс гырыс колхозјасөс. Бырөдны став індөм нөлукијасөс, тырмытөмјасөс.

Культура уж, чөмвизалун кутан уж өмөля пуктөма, выл өласног нөжкө пырө. Фөрт, өмөс-нын мукөд колхоз-јасас өтүвја столөвөјас, јасөліјас, өтүвја кунајас да с. в. («Выл моз-ын, «Переселөнетс»-ын), сөмын тајө өща-на. Кіно передвижкәјас вөтлөны колхоз бөкті, радиофактсја куаа нө-нөм-на абу өчөма. Нывбәбәлөн уж-ыс да олөмыс век-на зөв өкыд.

Паскыда колө нүбөдны колхозјасын сөтсәлнөјтөкөј ордјөсөм. Сөмын-тај та куаа зөв нөбыда мунө вөрөмыс. Газетјасын өмөля гөжөны та јылыс, кыч мунө ордјөсөмыс. Ордјоны кут-чысөны өткымын колхозјас сөмын-на. Со кушөм нөлукијас, тырмытөмјас, сарбәгәнјас паныд өурлөны колхозјас лөбөдән-паөкөдән-вынөдән ужын.

Јитны колхозјаслысө ужсө вөрлө-дөмкөд. Отсавны колхозјаслы.

Колхозјаслысө ужсө колө јитны вөр-лөдөмкөд. Вөрлөчән уж содтас докөд-сө колхозлы, государство унжык кре-діт вермас сетны-і. Вөрлөчөм бердө чорыда кутчыөбөдн вынөсәлө индустри-ализатсја. Боөтөныны јонжыкә скөт вічны—скөт вічөмыс ыжыд докөд вер-мас сетны. Торјөн јона вічөдөны і урожај кыпөдөм вылө, кёча места паскөдөм вылө, січ-жө ыжыд докөд сетыс кёча-пуктәсјас өбөтөтөм вылө с. в. Фөрт, колхозјас ас костаныс став тајө ужсө нүбөдны оз вермыны. Парт-организатсјајаслөн, советјаслөн, став советскөј обшөтвенноөтлөн колө сет-ны ыжыд өтсөг. Выдлујә өтсөгөн колхозјаслы, гөль да шөркөдфема олысјасөс сетчө кысөдөм, кулакјаслы паныдсүвтөмөм мө дөчөдәм коллек-тивізатсја, лөбөдәм өктын вылө нога олөм-сөтсәлнөјтөм.

Обкомса пленум кежлө.

Колхозјаслы агрономјасөн отсалөм јылыс.

Бура лөбөдны колхоз да нүбөдны сені ужсө агроном өт-сөгтөг да тудөдтөг он вермы. Торјөн-нын өкыд агроном өт-сөгтөг ужалөны гырысөжык, уна крестана овмөса колхозјаслы. Агрономјасөсө өтсөг тырмы-төмла Војвыс крајын уна кол-хозјас бөр разөсны, тупкөйсны.

Мјан областын унжык кол-хозысы агрономјасөсө нөку-щөм өтсөг оз овлы, сы өсна сөсөа унжык колхоз-жө абу вөсөг производственнөј планыс, ужалөны колхозјасас кималасөн, вілпасөг тырјі. Таыжда, фөрт, сөсөа вермасны і не пөртөсны олөмө јона колана меропрјат-чөјас.

Өні колхоз өстөмаын об-ластын ужалө сөмын кујим агро-ном. А-өд областас 135 кол-хоз да 300 прөсөтөшөј проі-водственнөј објөдінөныө. Вөсөг кага гөгөрвоас, тащөм өща агро-номыд оз вермыны справіт-чыны мојаснас. Выл вө кеж-лө колхозсојузын лөб 8 агро-ном. Артыштам-кө сіјөс, мјі мө көсјам колхозјасө кыскыны кык мындаыс унжык крестана ов-мөсөс, колхозјасыс көча места-сө паскөдны 4 пөв, нүбөдны гы-рыс меропрјатчөјас скөт вічөм бурмөдөм-паскөдөм куаа да выј өчөм куаа. Вічнө өчөны ыжыд колхоз—ставсө тајөс лыд вылө боөтөмөн агрономјаслөн тыр-мытөмыд оз чн.

Колө ОБЗУ-са участкөвөј да районнөј агрономјасөс став ужсө бергөдны (подчннөтны) колхознөј строітөлствөлан.

Кыв вылад да кабала вы-

Колхозјас ужөн вөскөдлөм вывті ыжыд мог. Өні тыдовт-чөс—колхозјасө зөв уна ногөн пырө кулак, пырө да бөгтө ас-лас кі улас власт. Фөрт, пырө сіјө колхозјасөд аслас муфөр-нас, пөрјөдлөмөн—бытөө фөлө-сөтөдө. Прөмер—кыч кулак ужөн вөскөдлө Кулөмднөны. Кулакјас-лы паныдөн колхозјасын колө лөбөдны сөщөм вөскөдөлысјасөс—мед топыда тышказны вермысны кулакјаскөд да бура уж төдө-мөн ас гөгөрыс котыртны став колхозчыкөс, лептисны овмөсөсө колхозлысө воц-вылынжык шу-пөдө.

Партіјалөн колан XV сјөзд да XVI конференцја тајө могсө—колхозјасын вөскөдөлысјасөс лө-бөдөм—шүис медыжыд могөн. Өм индөдјас і сөвет правітөль-ствөлөн колхознөј өстөма бур-мөдөм јылыс. Фөрт, колхозјас вөскөдөлан ужын—колө сетны прөлетарскөј вөскөдөм, сіјөтөг колхозјас шөдаласын кулакјас кылө. Колө мед профсојузјас щөч кутчөйсны лөбөдөны кол-хозјас ужөн вөскөдөлысјасөс.

Өм кык туй лөбөдны кол-хозјас ужөн вөскөдөлысјасөс. Өтө—мјан школајас пыр (гырыс і посы). Көч сені лөбөдчөны колана да тујана ужалөсјас, сө-мын тајө оз на кутны тырмы-ны. Мјан Улланаса техникумын да ШКМ-ын, өнөч-на өмөля лөбөдөм колхозјасын вөскөдөлыс-јасөс. ШКМ поналөм бөрын ун-жыкыс пукөбөны ужавны өтка баө овмөсјасөс, колхозјасөс пы-рөны зөв өщаөн. Ковмас бур-жыкә кутчөны лөбөдны кол-хозјас вөскөдөлысјасөс ШКМ-ын, Улланаса техникумын да і щөч Сөвет да партіја ужө вөлөдән

школаын, пөдтехникумын. Вөлө-дөм ужсө сені колө пуктыны січө, мед став вөлөдчысө шко-ласө помалөм бөрын вермысны бура пуктыны колхозјасын уж, мед быд ШКМ помалө кујим-нөль во ужалөс колхозын—сытөг гырыс школајасө вөлөдчыны мунны не лөчны.

Школајасын лөбөдөм јөз оз-на тырмы. Колө асчыны мөд туй ужалөсјасөс лөбөдны. Мөд туй—массөвөј уж пыр. Массө-вөј уж лөбөдө обшөтвенноөт социализм төчөм гөгөр. Ужын тыдовтчөны вөчмөстчысө војтыр, вочмөстчысө војтырјас днөыд колө индыны, мед вермысјасөс да кужысјасөс колхозјас ужөн вөскөдөдөны. Најјасөс ковмас луныс-луно вөлөдны, инструк-тірујтны. Мед первој, дерт, колхоз правленөнојасөд ужавны колө индөвны батракјасөс да гөля олыс крөстанаөс. Колхоз-јасын вөскөдөлысјасөс областувса курсјас колө таво тулыс моз-жө нүбөдны быд во. Колө нүбөдны сөщөм-жө курсјас районјасын. Бөдө быд районын оз өткаөа мунны кут олөмыс колхозјасын,—өтөлаын колхозјас бөгтасын туй мөсвизөм, вылө мөблаын чан вөдөтөм вылө да с. в. Сіјөн і

колө, мед өкө курсјасөс лөбөдө-ны да нүбөдны колхозјас спе-ціалноөтјас сертө.

Фөрт, вывті ыжыд значөныө карса робочөј брјгәдајаслөн. Но мјан областын робочөј брј-гәдајас регыдөн лоны оз вер-мыны. Мјан областын мед бура ужалөсјасөс лөбөдны вермас краснөј арміја. Таво уна ча-стын-нын өвлөсны колхозчыкәс курсјас, арміјаысө красноарме-јөчјас петисны өтвылыс колхоз-јасын ужавны. Сиктјасын, ра-јонјасын да колхозсојузлы колө јитчыны красноармејскөј част-јаскөд, мед арміјаысө-нын пө-чөс төдны, кушөм војтырөс пө-чө индыны колхозјас вөскөдөлан ужө.

Фөрт, колхозјасын проле-тарскөј классөвөј вөскөдөм вер-мас лоны секі, кор лоас унжык да буржык партіјнөј јадрө. Ковмас дугдывтөг партјачөкә-јаслы кыскыны партіјә батрак-јасөс да гөля олыс крөстана колхозчыкәсөс. Бур партіјнөј јадрө аслас бура вөскөдөмнас вермас өвтлыны кулакјасөс кол-хозјасыс, а өтвылыс гырыс ма-шйнајас лөбөдөмөн вермам то-пыда паскөдөны социализмөч-көј наступленнө.

Кулакјас чөпјыв пон моз уласөдны коммунистјас вылө.

Часын, Сыктывөдн рајоны, озыр јөз быд ногыс кутисны вөны коммунист-јас вылө классөвөј туйы нүбөдөмыс. Вөдөр өвлө сөмын кывјөн-на грөчт-чөны, өднө заводітисны фөлөдн өчөны. Медөа јона водны коммунистка Архі-на вылө. Архіна гөля олыс крөстан-ка чорыда нүбөдө классөвөј туйытө. Страдаө петтө сіјөс нөйтөмаө кујим моөт. Лөктө вөлөм Архіна нарөмөсө партіјнөј собрәннө вылыс да пывоан сәјыс петас өтө мөрт, озыр крөстанін, да кучкас Архіналы пөль бөкас, сіјө уөб. Секі мөд кыкыс јөшшө петас да кодкө на пысө кујлытө кујымыс та-

лыштас. Мөдыс Архіна өрдө лөктан војын Потөлитсын Ваө. Ваө да лө-кыс мөдөс вөзјөны. Архіна оз лөк-пырны керкаас да Потөлитсын кыкыс кучкас, став паскөмсө козавлас дај мјө јөшшө сені быд өкас лөк кывнас выдас совет властө і коммунист пар-тіјатө. Сөсөа тані өтө коммунистлысө, Туисовлысө, вјисны мөсөс. Коді влө, оз төдны фөрт, лөк озыр јөз чукөрыс кодкө.

Оз-кө ло прөмітөма чорыжык ме-рајас, озыр јөз чөкөз вөлмасны. Колө чөпјыв понјасөс чорыда чырышты. Бі-

Судшүөмјас быт нүбөдны олөмө.

Өткымынлаын крөстаналыс кывлан, өнја суд-пө нөбыда судөтө, сы өсна і мыж вөчөм-јас нөтө оз чнны. Кутан влө-лавны, кыч пөртөны олөмө судлыс шүөмјасөс, да асчән мөдтор. Гөльсоветјас судшүөмјас олөмө пөртөм вылө зөв өмөля вічөдөны, торја-нын мырөдн уж-өдөм вылө да исполнөтөлнөј лөстјас куаа өөм перјөм вылө.

Мырөдн ужөдны шүөм јөзөс зөв пөчө ужөдны обшөтвовы колана кушөмкө уж вылын, лі-бө гөль крөстана овмөс бердын. Гөль дөвајас, гөрд армејөч өм-јајас гөжөмын матө лөлөны уж-алыс кі тырмытөм өсна. Мөдә-мөдөлы отсөган комітетјасын өөм отсөсны оз овлы. Төспромхоз-јаслы січ-жө гөжөмјасын да арын оз сурны јагө ужавны ка-јысјас туй да вөр керкајас өчө-ны. Таво кер кылөдны мырөдн ужалөсјасөс мөдөдәлөма лөліс да асчән: најөс пөчө воцө зөв бура ужөдны. Мөстәјас вылын мырөдәна уж вылө судөтөм јөзөс нөкөн оз ужөдны.

Сөсөа зөв уна кулөны гөль-советјасын быдөама пөлөс іс-полнөтөлнөј лөстјас.

Сы өсна уна чөлаф бөр-дөны, мамјасыс матөвөмаөө вөрдны нө пөртөдны оз вермы-ны-да. Кооперативјаслөн да Гөстөрглөн уна өөм разөдөма крөстана кид. Асныс мынтөны бөзтөм өөмыс прөчөнтјас, өөмыс оборөтсө өчөны оз тырмы, а іс-полнөтөлнөј лөстјас кулөднч млітсөчөр ордын, лібө сөльсө-

ветын. Асныс кооперативјас оз-жө төждыны өдөжөмыс ужөзө-јас да лөтајтөм өөмјас регыд-јас перјөм өснамыс. (Кужса кооператив вөчөма растратчыкыс-көд договор перјыны 100 шә-төн төлыс, а лөтајтөма өөмсө сурсыс уна, ачыс бура олыс крөстанін). Тајө ужалөгәд кооперативјас оз пөртны олөмө пра-вітөлствөлыс индөдјасөс капитал гырөдөм јылыс.

Вылысөщөкөтөмјас вылө мөстәјас вылын уна млітсөчөр да сөльсовет, вөсөг, пөлнас оз лапнөтлыны, колө өтчыд, мөдыс дај кожмөдыс индыны, гөжыны налы. Таыс көч ставнысө судө сөт. Судөтан-кө бара-жө суд шүөмсө олөмө оз пөртны. Гө-гөр мат. Медбур өкө өвлө уж-авны пукөдөм јөзлыс ужалөны, а не вугравны.

А. Армејскіј.

Мыј висталас Обсуд.

Нарсүдәа Төнькуков Н. А. өтчыд вөчлөма січө: өтөк уго-ловнөј делө куаа судрөмөннө-сө дыш лөма гөжыны, да гөж-төгыс да нарзәдәвөтјасөс кы-рымавтөг вистасөма јөз вөчәс.

Обсуд, вәј вистав, пөчө оз тащөм торсө вчын? пөчө оз нарушөтны уголовно-прөтсөсу-альнөј кодексө?

Төдыс.

М. Калачев.

Вөрлөзны заводтөмөн Комилес поэтома еормис.

Оз-кө ло өнөсөң-жө верстайтома колян кадсө, чорыда кутчөсөма ужсө суөдны, I кварталө еетөм заданьё 40% вога планлыг тыртөм вылө оз ло вөчөма.

Вөрлөзан ужө кутчөсөм еормис быдса төлыг.

Таво вөрлөзмөдн ыжтаыс индусөб тавога производственнөй программадн. Тажө программаыс ыжыд колян вога серткык мында. Сы вөсна таво вывти жона колө виçдлыны вөрлөзм вылө I первој кварталас. Мукөб војасө первој кварталас вөр пөштө оз леçыв. Таво тажө первој кварталас ковмас леçны 40% вога программаыс. Мөд квартал вылас јещдө-на колө 60% вога программаыс, лөбө 120% став колян вога программа серткыс. Таво тыдалө—мөд кварталас колө леçны вывти уна вөр, сјісө неқы-нын оз почсогтыны первој кварталын леçны индөм вөр мөд кварталас колөмөн.

Мед ескө первој кварталас поçис леçны 40% вөрсө, колө бура нубдны вөрлөзм кежлө лөбөдчан ужсө. Колө стрөйтны вөрлөçыяслы керкајас, суçоны налы ужалан көлуј, сојан-јуан, лөбөдны кыскасан тујјас, весавны јујас, кыт локтан тулыс ковмас кылөдны леçөм вөрсө, да нубдны мукөб уж.

Тажө лөбөдчан ужјасө шуөма вөлі заводитны сентябр I-өд лунса-на да сөсөң-жө вөлі шуөма заводитан I вөрсө леçны да кыскавны. Сіçсө ескө первој квартална поçис ужсө нубдны ноль төлыс, а ез куім да кокнөджыка поçис тыртны первој кварталын леçны индөм вөрсө.

Сөмын Комилес сылы еетөм заданьёсө ез вөч. Сіјө еормис ужнас быдса төлыс дај вөчөс лөбөдчан ужыслыс сөмын 75%-сө, а вөрлөçан, кыскалан ужас пөштө ез-на ло кутчөсөма. Тажө еормөмыс медга јонасө лоі со мыјјас вөсна: јона нұжалі му вывса ужјас, зев јона оз тырмыны технөческөј ужалыјас, медга-нын пріјомшкјас, јона ур петөм, мыј вөсна крөстана мунөны јона вөрваны, сөсө лөбөд-

чан ужыс вөлі вывти уна да став сіјө ужсө өккыд вөлі регыд срокнас вөчнысө, сөсөга Комилеслөн аппаратс ез чоткеја ужав, ез артав, мында сы воçын сулалө ужыс, сіјө ужсө вөчөм куçа ез нубд колян мөрајассө.

Первој кварталын леçны шуөм вөрсө-кө лөбө леçтөм, сіјө лөбө вога программасө тырттөм. Та вылө колө өнөсөң-жө пра-меја виçдлыны да бөстөыны, мед ескө Комилеслыс ужсө бура сувтөдны кыç колө да обөс-печитны программа тырттөмсө.

Оз поç воçө нұжөдчыны ужалыјассө медалөмөн, артель-јас да бригадјас лөсөдөмөн. Колө пөкыда нубдны ордјысөм коллективјас кост, торја вөрлөçыяс кост быдөдны асыс нормал-лі, бөстөм лыд-лі тыртөм вылө. Технөческөј ужалыјассө колө тыртны выдөвженөçасөн-вөрлөçыясөсөн—нывбабөн да мужшөнабөн.

Комилеслөн производственнөй курсјасө Зелөнечыс колө куім төлысөысө вөчны кыç төлысөгабн Којгортса да Шојна-тыса курсјас мөз-жө. Курсјас вылын велөдчыс јөзсө колө сувтөдны уж вылө декабрөсөң, а оз январөсөң. Өнө-нын колө прө-веритны, кушөма Комилес суçө-дөс аслас леспромхозјаслы ужалан көлуј да мукөб [колян көлуј]. Медга-нын колө виçдлыны со мыј вылө: улыса кооператс-јалөн абу тырмымөн колян тө-вар да сојан-јуан вөрлөçы-јаслы; тажө оз бөстөөд крөстанабс петны вөрө ужјас вылө, а весөг мөдарө,—падмөдө уж вылас петөмөыс.

Мед коланторјыс-нын, мед-ыжыдторјыс—мед чорыда кут-чөсө обөсivenessот вөрлөçан ужө. Комилес-кө колө өтнас, ужөдн справитчыны оз вермы. Н. С.

Өік сөвет бердса өвмөс нубдан еектсі-јалөн ужыс.

Мед ескө матысөдны став ужалыг јөзсө өіктса сөвет ужө вөр өвмөс нубдөм могыс, өіктса сөвет бердө лө-бөдөдөны вөр өвмөс нубдан еектсі-јас. Тажө өектсіјас, с-сөветса шлен-јасыс өтар пырны вермөны ас вөла-өн: а) ревкомөсөјјас шленјас, б) воç-мөстчыс крөстана, крөстанкајас, фе-легаткајас, гөл крөстана, батрајас, шөркөфөма олыс крөстана, профсо-јууса шленјас, медга-нын сельхозлес-робөчөјјас профсојузыс; в) прөстави-телјас учреждөньөјјасыс да органи-затсјасыс (партия, комсомол, проф-сојуз і с. воçө.) г) леснөчөјјас, өбөж-шкјас, лесрајондн заведүтыјас, вөр кылөдыс уполномөченнөјјас, лесоруб-артельса прөставителјас, лесоруб-јассө да мукөд вогыр, көдө ужалө вөр уж вылын. Асыс ужсө өектсі-јас нубдө с-сөвет тујдалөм, индөлөм сертө.

Мыј вөчөны тажө өектсіјасыс? Сіктса вөр өвмөс нубдан өектсі-ја вермө видланы ужалөмсө вөр дорын ужалыс организатсјасыс, вөчны сіјө видлөм куçаны заклучөньөјјас да шөктөмјас с-сөвет пыр, өектсі-јаын јукөны ужсө ас шленјас костын, ку-шөч учреждөньө јылыс (вөр бердын ужалыјасыслыс) ужсө төдманы да наблудөйтны, шөч вөчөны өікт сөвет-сылыс плансө вөр өвмөс нубдөм куçа-ыс да зөлөны, мед ескө план серткыс став ужсө вөчны. Төдмөлөны сорнө-төны да лөбөдөны асысны шуөмјас (постановленө), кор өік сөветыс шы-дөчө рајспөлок воçын вөр өвмөс нуб-дан ног лөбөдөм јылыс, вермасөдн лөкнөгөн ужалөмкөд (калым бөстөм-көд, чөновнөкалөмкөд, вөр гузавлөм-көд, вөр дорын ужалыс учреждөньө-јасын лөк ногөн өвмөс нубдөмкөд) да сөшөм торсө каçалөм бөрас мөр-өны сіјөјассө бырөдны өіктсөвет пырас.

Таво өтдор вөр өвмөс нубдан өек-тсі-јас кывзөны докладјас лесоустрө-телјаслыс, лесомөлјораторјаслыс, ко-д-јас нубдөны ужсө государственнөй вө-рын да крөстаналы вундөм вөрын, төдмөсөны најө ужалан планөн, ыстө-ны асыаны прөставителјассө лесо-устрөителнөј совещаньөјјас вылө, лесо-устрөителнөј партијасө производ-ственнөј совещаньөјјас вылө, отса-бөны налы робөчөјјассө медавны, нан-вөлөга лөбөдны, кывзөны докладјас уж нубдөм јылыс леснөчөјјаслыс, лес-нөј инспекторјаслыс вөр өвмөс нубдөн јылыс.

Вөр заготовка уж куçа леснөј өектсі-јас төждөны: мед ескө бур-кадын вөлі вундалөма фөланкајас вөр-лөçан инјас улө, робөчөјјаслы олан-јас, зөлөны мед буржыка мунөс вөр-лөçан да кылөдөн ужјас да сіç воçө.

Тажө каçтывлан торјас серткыс-нын колө гөгөрвөны, кушөм гырыс мојас мијан Комі областын вөр өвмөс нуб-дан өектсі-јаскөдөн. Өд мијан став өвмөс кылөбөмыс өнја каднас көртаөч вөр өвмөс нубдөмкөд. А бурмөдны, унжык бөстны пөльза, колян инјасө вөçны вөрсө поçө сөмын, кор став ужалыс јөзсө лөбө матысөдөма вөр өвмөс нубдан уж бердас.

Сіктса сөветјаслы та вылө буржы-ка виçдлыны да мефө чорыда бөст-чыны лөбөдөн вөр өвмөс нубдан өек-тсі-јассө, медем нөбө өіктсөвет өз колтчы тажө ужыс бөрө.

Сөмын тажө өектсі-ја лырыс мө вер-маи матысөдны став јөзсө управ-ляйтны вөр өвмөсөн, кылөдны да бур-мөдны вөр өвмөс нубдан ногсө, унжык бөстны сыно пөльзасө, а сіјөн отсавны став өвмөсөслы—өіктса өвмөслы да промышленөетлы.

К. М.

45-d № лөтовка өібдөма полөјө.

Уполномөченнөј Трошев д. Н. оз төждөыс воçө кывтөм вөсна, сөмын јуө да кодалө.

45-d нумера лөтовка төлы-сөн жынјөн воіс сөмын-на Сов-дор улөç, мукөдыс важөн-нын Кардорынөс-а.

Мыјла ташөм нөжөна кыв-тө тажө лөтовкасы? Со мыјла: Туис-Көрсөса стојанкаын лө-товка вөчөсны зөв лока, матка лоі слаб, а воротјас зөв ічөтөсө. Та сертө бура кывтөм лоі сө-мын Јаренскөç. Јаренскын лоі ко-лыны јакөр, воротјас оз уваж-ны. Вајсны выл јакөр 560 кі-лограммабс, сөмын тажөкывтөм ез сод: кокнө јакөр ыжыд ва вылын оз вермы сувтөдны лө-товкабөс вөј кежлө. Војјасөн кывтөгөн лөтовкабөд пыр өібдө полојө да лунтыр лөбө перјыс-ны. Өтчыд, весөг муртса ез кол-чөныс маткаыс. Со өнө сіç-жө, лөтовка сулалө Совдор улын полојын, оз вермы вөрвөдчыны местаыс. Котласө телеграмма сетны оз поç—кабөл өрөма.

Лөтовка вылын уполномо-ченнөј Трошев д. Н. воçө кывт-ны төждөыс пыддө јуө-нын 2 суткі чөж палавлытөг. Сы вы-лө виçдөмөн шөч јуөны робө-чөјјас да лөтсманјас. Комсомо-лөчјаслыс оз кывзыны. Трошев көбсөіс пукоыны паракөдө да ко-д вөсна ез леçны паракөдөс.

Мыј сетіс комі пјөсөјас вылө конкурс.

Конкурс помасөс. Поçө пу-ны, тажө вөлі медвоçада чукөтөмө комі гөжыөјассө: бөстөыны вөч-ны театралнөј художөствоа лі-тература, мы-пыр мед поçис петкөдөлыны комі өзөлы гырыс-жык торјассө выл нога олөмыс колхоз, вөрлөçөм, индустриализа-тсја, выл [быт] да кыскыны агнысө сөщөм олөмысла. Сө-мын колө шуны, конкурс мунөс омөла—ез сет сымында пөльзасө, мыјдта вөлі сысөң видчысам. Тажө конкурсыс петкөдөліс: комі гөжыөјас ез-на кужны корсавны ыжыд олөм туј вывоçыс гырыс-жык темајасөб.

Став пјөсөыс вөлі 25. Ун-жыкөсө гөжөмаөсө нөйтчыд гөж-лывтөм вогыр, јонжыка—семі-леткаын велөдчысөс. Сіјө өскө і бур, сөмын пјөса гөжан сам-ныс налөн абу-на: гөгөрбөк чо-тө. Ідеологіја бөкөаныс сіç-жө жебынөкөс,—унжыкас весөг не-кушөч ісөја абу, сіç прөста гө-жөмаөс дај ставыс.

Журө видлалөс пјөсөјасө, өөр-нөітс, арталөс став јывыс, да 25 пјөса пыщөнд өурөс сөмын 4, кодјассө поçө премөрутны. Мөдыжыд (первојја) премөјасө некөдлы ез сетны: абу сөщөм пјөсөыс.

Мөд премөја сетісны „Зна-мөньө“ пјөсөлы. Тажө пјөсөсө (3 торја вөш) гөжөма Нөбөдөсна Віттор. Петкөдөлө, кыç өікт-јасын попфак, сектантјас да ку-лакјас өтвылыс лөбөдөчөны лас-кыны сөветскөј оланногө, ме-дем властыс ез мун налы па-ныд, медем православнөј вера віçны уөмыс, медем ылөдчө-мөн унжык пөмыд јөзсө кыскы-ны аслааныс. Тажө пјөсөыс сіç-жө петкөдөлө өіктса сөветскөј жнудөысөјаслыс омөла (выван

сөмын) виçдөмсө „непөрадок-јас“ вылө. Пјөсөсө лөбөдөма өіктса театрын вөрсөм вылө—кокнөдік да еща вөрысө колө. Медвоçада торсө тажө пјөсөыслыс („Крөст“) пуктөма вөлі карса театрын мај 4 да 5 лунјасө.

Көймөд премөја Журө сетіс өы-лөмөн вөрсана пјөсалы (оперетта) — „Настук“, 1 торја. Пјөсөсө ыстөма вөлі фөвөзөн: „Сөдө вө-чөсөн, оз чөн, револутсіјалөн нын“ Гөжыөыс вөлөма М. Н. Ле-бөсөв. Сужөтыс ташөм: озыра олыс крөстанін (подкулачнөк) көсө өсыс нывсө сетны кулак пі сајө. Сөмын Настуклөн мыв-кыдыс вежөма-нын, сіјө виçдөлө выл олөм вылө мөд ногөн-нын, дај рафөјтө колхозчөкөс (комсо-мөлөчөс, фөрт). Сыкөд сөсөга „кікутан“ инсан і мунө Настук гөжыөыны. Гөжөма лөсыда, бур технөкабөн. Ковмас сөмын лөсөд-өвны тажө опереттаыслы өылан мөтивјассө.

Көймөд премөја-жө сетөма „Парма ныв“ нөма пјөсалы. Тажө—4 торја, 5 сөрпаса дра-ма. Конкурс вылө ыстөма вөлі фөвөзөн: „Калөкова домна вөлі повтөм өлөма комі ныв“. Гөжы-өыс вөлөма Нөбөдөсна Віттор. Пјөсөыс социальнө-бытөвөј сужө-та, петкөдөлө бура унатор: 1) нывбабөјаслыс өөкыд олөмсө ідөртөм, јуыс, скөр, лөк сама „көçайн улын; 2) кулаклыс горш-лунсө; 3) нывбабөјаслыс вөчасөн кабыр улыс петөмсө, выл олө-мө кутчысөмсө, праваасөмсө; 4) выл нога олысөјасөн важ лөк-сө вөтлөм, да сіç воçө. Гөжөма кокнөдік кывзөн, кокнөдік пукты-ны өіктасын.

Нөлөд премөја сетісны Уль-ныров Пөдө-Ванлы „Аныбса фронт“ пјөсөыс. Тажө—исторі-

ческөј пјөса, граждөнскөј војна дырјө Аныбын жежыдјас олөм јылыс. Пјөсөыс өскө абу зөв ху-дөжөственнөј, да гөжыөыс кужө-ма петкөдөлыны вескыда өп-јассө. Пөснөдік өпізодјасын (6 сөрпас пјөсөыс) мунө зөв ыжыд вермасөм гөрдө-жежыда костын, Аныбө фронт вөсөбөсөң бөрја лунјасөçыс—жежыдјас сетчытөç. Јөзсө уна—мөрт 30-кымын. Емөç сені: Латкін, Прөкушов, Цыкін, домна Калөкова, Лөсөј (Удөрө-төін) да мукөд „исторөческөј мөрт-јас“. Журө шуөс тажө пјөсөсө сетны Комі іздательствөлы да печатө лөçтөçыс вөзкөдөлыштыны гөжыөыскөд кыт-сурө.

Со і ставыс. Нөшта журө премөрутс кыç өылан мелөдіја Нөбөдөсна Вітторлыс: 1) „Ҷор-зав-жө, Комі му—Ілла Ваç кыв-јас вылө да 2) „Коллектив“—аслас кывбур. Сөсөга некөдлөн өыланкывјас ез вөвны.

Сөсөга журө рекомөндүтс „Ордымын леçны ічөтөк пјөса Семјон ф. Савінлы—„Трөш өік-тын, мыј вөчөма сені жежыдјас пышјөгөн (Аныбө бөрынтөгөн) 1919 воын; Комі іздательствө-лы леçны Пөд-Гөңлыс вөш „Вылөвы паныд“ П. доронө-лы справитны гөжөм индөдјас-сертө) асыс пјөсөсө „Төвсајын“. Мукөд пјөсөсө сөсөга шуөс не-кытчө тујтөмөн.

„Верөтө“ комі гөжыөјас пыш-кыс конкурсын вөліны (участ-вүтсөны) сөмын кыкөн: Нөбө-дөсна Віттор да Лебөсөв, сөсөга некөд. КАПП-са шленјас (көç вөлі шөсөма правленөблөн налы торјөн) омөла чукөстөчө-ны конкурс вылө.

Журбөк.

Госстрахлөн могіас вөрлөçан ужын.

Тавога вөрлөçан кад кежлө Војвыв крајса стракутан кон-тора пуктөс аслыс мөгөн: нубд-ны вөрлөçан инјасын паскыда сорнө вөрлөçөјассөс да вөвјассө дојмөмыс ас вөлаөн стракутөм јылыс.

Сы вөсна унжык стракөвөј ө-агентјассө шуөма сентябр тө-лысөсө мөздыны окладнөј кам-паньө нубдөмыс да индыны вөр-лөçан инјасө нуны уж вөрлө-çөјас пөвсыс.

Крајса организатсјалөн шу-өмјасас да „Правда Севера“ гаçетлөн чукөстөчөма пуктөма мөг: ыстыны вөрө стсав кул-турнөј вынсө. Тажө мөг дінас мефө воç ковмас кутчысөны стракөвөј органјаслы.

Стракутан уж нубдөм вөрлөçан инын зөв колантор. Вөрын өө-кыд уж бердын сортовшкөк быд эдукын вермас дојмыны, дојмы-ны кувтөç. Сөщөм тор-жө вер-мас лөны вөвјаскөд. Сы вөсна колө бура, гөгөрвоана нубдны сорнө стракутчөм јылыс.

Стракөвөј органјаслы колө кужны нуны сіјө ужсө. Петкөд-лыны вөрлөçөлы стракутөмыс бурсө, мед сіјө гөгөрвоас, мыј асөсө да вөвсө стракутөм бөрын вермас долыда стракутын вөр бер-дын. прөчысө он вермы пыш-

ны. Ужалөг костө вөрлөçыс вер-мас дојмыны кувтөç. Стракут-чөма-кө сіјө вөлі, өөмөжыслы воас ыжыд өтсөб.

Став ужсө стракөвөј опера-тсјајас куçа, поçө нубдны вө-рын да төдмөдны вөрлөçөја-сөс став вөпросјаснас стракут-чан делө куçа.

Сөкө вөрлөçан ужыс кутас буржыка мунны дај вермам пөртны олөмө стракөвөј мөгјас-сө—стракутны çік став вөвсө вөрлөçөјаслыс коллективнөј стракөваньөдөн, сіç-жө стракут-ны олөмсө вөрлөçөјаслыс да кыскаөөјаслыс.

Тажө уж вылас лөбө шөщ кысөма профсојузјассө. Војвыв крајса Профсовет сетіс индөдјас өіктса профсојузјаслы, медем најө сіç-жө бура нуөсны сор-нө стракутчөм уж јылыс вөр-лөçөјас пөвсын да сіјөн от-савны Госстрахлы, ыжыд мөгөсө нубдны олөмас.

Профсојузјасөң өтсөбөдөн Гос-страхөн пуктөм мөгјассө колө нубдны срок кежлө. Ковмас өд-жөжык кутчөсны тажө уж бердас быд стракөвөј ужалысө, ву-жөдны асыс ужсө вөрө. Бура ужө бөстчөмөн стракөвөј уж нубдөјас асысныс мөгјассө пөр-тасын олөмө. Заверөын.

Бурмодам ужсö библiотекажасын. Нүүдэм библiотечнöй поход.

1927-28-эд воын Коми областын өлi 99 библiотека 199657 нiгадн, да 10994 лыффысыбн. Вод со морт вылö областын вод 5,2 лыффысыбн. Отi морт вылö массöвöй библiотекажасын вод өлi 3/4 нiгадн, өктiжасын 1/2 нiгадн.

Тайö, ферт, еща-на. Библiотечнöй фронт вылын бөрö колтчымыс жона-нын кучкы мiжанс. Локтан вiт воин jöбсч культура боксааныс жона воков-тасын водö, сывöсна нiга, библiотека вылö спросыс жона содас. Ужалыс jöбсч нiгадн ползүгтчыны велөдöм ку-ча мiжанлы ковмас паскөднi коллек-тивдм ползүгтчм—библiотекажас паскөдöм. Мiжанлы öнi-жö колö кыпöд-ны библiотечнöй ужсö, выл ног пуктыны тайö ужсö. Мiжанлы колö зiлны библiотекасö шöб кыскыны сотсiализм те-чан ужö, мед библiотекаыс шöб отса-лис овисö кыпöднн вiт вова плансö олмö пöртнi. Колö отсавны библiотекажасын ужалыс jöбсч jöткышны политическöй, производственнöй, науч-

нöй нiгасö, урожаж кыпöднн да кол-лективизатсiя паскөднн нiгажас, женлы ескöмкөд да пемидлункöд вермаöбм могаыс нiгажасö, колö отсавны библiотекажасын котыртыны ас бердö унжык робочöдс, гл крестанабс, батрака-сöс, колхозникжасöс, шöркоффема олыс-жасöс, нывбабажасöс, оо прöцент вылö кыскыны грамота велөдöм jöбсö.

Медым олмö пöртнi тайö могажасö, колö жона содтыны нiга лысö библiотекажасын, отсавны библiотечнöй ужлы өмдөн. Колö лөбдөн бур ужалысöс библiотечнöй ужсö, сөвса ужсö библiотекажасын сiч пуктыны, мед ескö ун-жык jöбсч верисны лыффыны нiгажасö (передвижнöй библiотекажас, кнiгоно-шество лөбдöмдөн).

Тайö ужсö нүүдэны колö отсавны бiд партиечлы, комсомольчлы, проф-союзса шленны да бiд обществен-нöй организатсiялы, сöмнн öтүвiя вы-нн почас бурмодны ужсö библiоте-кажасын.

Обл. Центр. библiотека.

Мыj вöчны библiотечнöй поход нүүдiгөн.

Овмöс кыпöдм да сотсiализм стрö-итöм библiотекажас водö пунктö зев гы-рыс могажас. Вiчмү ужалöм коллективизатсiя да кооператсiя туй вылö ву-жöдм, вөрлөчэн заданнö оо прö-цент вылö тьртöм да вөр промыш-ленност паскөдм, ужалысö jöбсч культура кыпöдм, лыффыны—гiжны кужтöм jöбсч велөдм, овмöс кыпöднн вiт вова план олмö пöртм—ставыс тайö мiжан зев гырыс ужжас. Библiотекажасын меджона тайö ужжас вылас ков-мас вiдöдлны. Ныгадн зев жона отса-лас став тайö ужжасö вöчны.

Комi областын тайö ужö дiнас чорыд-жыка заводичтам октябрь тöлжөөсөн. Сöмнн библiотечнöй походтö оз ков-модны вежөн лiббö тöлжө, сiбсö колö вöчны пыр муан походөн.

Öктiжас библiотекажасын поход дьрji зев ныжыд мот—öтүвтiны библiотека гöгөр став общественностсö. Сы мо-гыс библiотека уж jылыс колö гiжны етөнö öшöдөн гачетжасö, вöчаныс jöбсч вöчын да общественнöй организатсiя-жас водын öтчотжас. Вöчмöстчыне jöбсч лөвсч чукöртны библiотекалы отса-сөнöжасöс: гора лыффынжас вöчаныс, нiга новлөдлөжасöс, нiга рытжас (вечера кнiг) вöчалигөн да с.в.

Став библiотека ужнас вөкөдлны-ны колö бөрjыны библiотека совет өиктса общественнöй организатсiяжас представительжасын. (Советжас jылыс положениыс лөб печататöм «Коми Провещенец» журналын).

Jöбсч лөвсö жонжыка нiга матыотм могыс лөбдöбасын нiга новлөдлөн (книгоношеские) пунктжас. На пыр по-дö-i мукöд полдс жүгдөчөн уж кре-атива пöвсын вöчны.

Бурмодны библiотекалыс ужсö. Тöдмодны сiбсö ужнас став jöбсч диа-граммажас вöчалигөн. Диаграммажас вöчаныс вермасын вöчмöстчыне нiга лыффыжасын.

Унжык да буржык нiгажас сүдöд-ны библiотекажасö. Корны сы вылö унжык өм бiуджетжасын. Öтүвтавын

торjа библiотекажас, школажаса кыч-емдө-кө өиктсö вөшöмжасын. Бур поме-щеннö сайын библiотекажасын ужжас зев-жö жона сулалö. Колö короны би-блiотекалы жүгыджык, сöстөмжык торjа жаржас. Лөбдöбаны нiгажасын шканжас.

Олмыс корö библiотекажасын ужалысöс жонжыка быдтор тöдм. На-лы колö пiрны велөдчны заочнöй курсжас вылö.

Октябрь-декабрь тöлжөөсө библiотекалы меджона колö вiдöдлны вөр-лөчм вылö, коллективизатсiя да уро-жаж лун вылö. Октябрса револютсiя-лы 12-эд во тыран лун нүүдöм вылö.

Коллективизатсiя да урожаж лун библiотекажасын колö вöчны вiчмү ужалöм jылыс нiгажасын выставка. Вöчаныс бур нiгажас вылö ошкана списокжас да öшдөннi сiбсö jöбсч волан-инö. Нiга новлөдлөжас пыр жонжыка разöдны jöбсч вiчмү ужалöм jылыс нiгажас, вöчаныс гора лыффынжас, сөрнiжас коллективизатсiя jылыс.

Октябрса револютсiялы 12-эд во тыран лун келжө сiч-жö колö вöчаныс диаграммажас плакатжас, лозунжас вiчмү өмдөс, вөр өмдөс да промыш-ленност кыпöдм jылыс. Нiга лыф-фыжасöс вöчны нiга рыт, öбрнiтны сенi октябрь jылыс, гражданскöй война jылыс да өмдөс кыпöдм jылыс нiга-жас куза. Сiч-жö сөшöм нiгажасын вöчаныс ошкана списокжас. Жона уна-тор-жö библiотекалы почö вöчны вөр-лөчэн план тьртöм могыс: вiдöбаны вөрлөчөмдөс бурлунсö, колдого-вор jылыс да с.в. Разöдны крестана повсö вөр jылыс гiжөм нiгажас.

Став тайö ужнас библiотекалö колö кыскыны унжык лыффынжасöс гөла олысжас да батракажас пiнө, колхозникжас да шöркоффема олысжас пiнө, сiч-жö унжык нывбабас.

Библiотечнöй поход нүүдöм jылыс колö гiжны «Jугыд туй» гачетö да «Коми Провещенец» журналö.

Областувса библiотекалiн совет.

тöм вылö. Сөвса библiотекажасын ужалысöс норасöдны вöли уждөн тьртöм вы-лö, основнöй ужжө торjалöм вылö. Ставыс тайö вiдöлө, мiжан общест-венностлөн оз-на тьрмы выманыжыс библiотекажас уж вылö. Сөвса бiдөн вiдöлөннi вöли, торjа библiотекажас костын-пö некущöм сьжач абу, а сы вöсна опытнас, ужнас тöдмалöмыс мö-да-мöдöс өз вöв.

Асысө ужсö совещаннö помалис пожелажыкөн—библiотечнöй поход пыр бурмодны ужсö библiотекажасын, жон-модны најөс өдөн, кыскыны библiоте-ка бердö советскöй общественностсö, ставнас тайдн индны библiотекажасын асысө местасö культурнöй стрöительство нүүдöмнн.

Потолычина.

ВОЧАНЫВ.

Май 30 лунö 100 № газетын вöли гiжөд «Слухачлөн» вузаан уж нүүд-дан обл. жүкөднн секретар Турын-пö ужалö быша, бюрократалö, кутö jiтöд батыскöд да с. в.

Тайлысө вiдöлалис прокуратура да вöли сөрнiтöм служашшöй костын жү-дiс: «Слухач» тöдтöг Турын jорт jылыс гiжөм. Турын jорт ужсö нүүдö бура, служитö нөл во да öтiк уж вöч-тöг өз коллыс, некущöм мыжжас өз вöвлы, вольжаскөд лөка сөрнiтöм өз казавлы некод да некущöм сывалö норасöмжас өз вöв. Бюрократалöм абу. Батыс вiт во абу-нын лөвiя, сывöсна jiтöд сыкөд кутны өз вермы.

Обторготдөднн журалыкөс

вөжжө I. Кузiванов.
Месткомса секретар A. Зыков.

Сельсоветжасын пукалöны важ факжас. Гөл jöбсч увтыртöны, озыржасын кi кутöны.

Факыл фак мөз-жö-i ужалö.

Вочын (Кулөмдiн район) сельсоветса секретарын важ фак да сiбсö кор окотаыс ужалö, өсө-са вывти асыра. Öтчд волiсны сьдiнöй крестана 7 километр сайган страдна дьрji. Найö лун-тыр вiдчыгысны секретарöс да өз i волы. Ветлисны сьрöдö кузiмыс да сельсоветад өз i лок. Ме-пö аскiöж волыны ег көсыс да талун ог мун,—шүб. Кре-станалы мөгмытöг бөр лöи мун-ны гортаныс 7 километр сайö да аскiнас волыны мөдыс.

Тöдчө.

Вiжас сеталöмадө туруна jöзлы.

Аквадса (Jемдiн район) мöда-мöдлы отсаван комитет таво сеталис вiжас кодлы векалö нөмдүмайттöг, коджаслөн асла-ныс вiжасыс ем тьрмымдөн да бид во турунсö вузавлөнны.

Комитетса президиумс да ревкомиссiяса шленжасын аслы-ныс бостiсны медбур вiжасöс.

Кульганитöм өиктжасын паскалö. Озыржас ыштöдөннi хулыганжасö, шүбны—өн-пö полöй.

Совет судлы колö чорыджыка мыждавны Jогор Иван код-демжасöс.

„Условнö“.

Сыктыкварын гажажык Немдiнн дорнө, лiббö Сыктыквар гажак кар. Гажасын тани жiк пыр условнö. Код-лыкö гажак—кодлыкö нөтi абу. Гаж пышкын нöшта уна-на сурö условнöй торжыд. Шуам: Немдiнса Игнат Jогор-Иван мортöс пуртөн бышjöдлөмө сү-лiсны турмаб. Зылысө мөй тайö пу-калö? Эз. Пукалiс, сöмнн—«условнö».

Немдiнн ем милiтсiонер Чиста-лов да избач Вахын. Кыкнаныс öт-көдө, öтi iзкi бергөдлөннi, сöмнн öтi-слөн бокын наган, мөдлөн абу. Шу-анын,—тайö жiк-нын збыл? Абу. Мил-итсiонер Чисталов да избач Вахын олөннi сöмнн «условнö» Немдiнн, коркө вöлiны өкө, сöмнн Игнат Jогор Иван важөн-нын кыкнаныс тöдмышка-лис Немдiнн.

Ферт, 4-эд участкас нарсуд жона дөзмiс советса служашшöжас вылö уеласöмө, шамьртiс шөшөд Игнат Jогор Ивансö да пукодiс скамjа вылö, гөрö пызан водö. Вөкында-кө—мөдiс судiтны. Судiтiс нарсуд Jогор Ивансö зөч тöлжө, грөмiтiс өгiм судта кы-в-жасөн, (вөгiт тiралiсны öшiнжас). Зу-рöдчiс «Высшөй мерас наказаннöжас-өн». Сöмнн «условнö»—4-д участка-са нарсуд-да прiговор лыффын бөрjн мiча вомдорөн небыдiка шуыштiс И-гнат Jогор Иванлы:

— «Условнö» тебö судiтiм, кылан?
— Аттö, почö муны?
— Мун да бура сөвса ов!

Ревкомиссiяса шлен—Е. М. Туркiнлөн вiчмуыс лiшнöй кык jедок вылö, а комитетлыс бост-тiс мед бур вiжсö.

Гөл jöбсч унаөн көсiсны бост-ны комитетлыс вiжасö да налы ез-нын сур, ставсö арша-лисны туруна jöс.

Шүөмжас колöны олөмö пöрттöг.

Пöдфелнöйын, (Шожнаты район) маj тöлысын земелнöй общество шулис озыржасөн по-щöм пöскөтiна бостны обшöй пöскөтiна улö. Сетыс мыйда-кө шуисны ташöмiнсö сетны ККОВ-лы да турунсö пуктыны пле-меннöй кык öшвiжöм вылö.

Тайö шүөмсö сельсовет олөмö пöртнi ез-на i думыштылы. Озыр jöбсч пощöм пöскөтiнаыс став турунсö бара-на пуктiсны ас-лыныс.

Шожнатыса раjисполкомлөн колö вiдöдлны та вылö да сельсоветса ужалысöс чiрышт-ны зем. общественноыс корöмсö олөмö пöрттöмыс. Вiжöдыс.

Вольаын заjом паскалö сö-мын служашшöжас костын, крестана нүүдөннi омöдö.

Вольа сельсоветлы шöктöма разöдны индустриализатсiя 3-д заjомсö 7500 шайт дон. Сөнт-абрь 25-д лун келжө гiжсал-мадө 2475 шайт вылö. Заданнö өертi 33%. Сöм чукöртны абу-на заводiглмадө. Служашшöжас костын гiжсöмадө 1744 шайт вылö, унжыкыс 200% вылö тö-лысга ужалан дон өертi. Кре-стана гiжсöмадө сöмнн-на 585 дон, комсомольчжас да пионер-жас торjөн 145 шайт вылö.

П. В. И. Jагвысжас гiжөсiсны 235 шайт дон.

Jагвыс өиктса крестана гiж-өсiсны 235 шайт дон индустри-ализатсiя 3-д заjом вылö. Чу-к-салöны ас бөрсө вöтчыны мукöд өиктжасöс Сыктыквар районс.

Г. Jy-к.

— Госстрах конторанын ужалысжас Комi танк вылö пуктöны 6 шайт 30 ур да чукалöны ас бөрсө вöтчыны мукöд кол-лективжасöс.

Отв. редактор Н. Шахов.

Германскöй подданнöй ЕGER ОТТО-АЛЬФРЕД ГУСТАВОВИЧ Ко-ми Обiсполкомса Президиумдн сентябрь 24 лунö 1929 водö прi-митöма СССР подданствоö. Областiй Административнöй жүкөд.

От вöлөтса Jемдiн районс, Порожуров Петр Иванович jорт вөжö асыс өвсö «Петровскöй» вылö.

Jортжасöс, коджаслөн өмөс кущöмкө протестжас сыжылыс, корам jöртнi областувса Ад-министративнöй жүкөдö (Сыктык-вар) асыс ов, нiм, да вiч, пас-jөйдөн да конi олö (адрес), да кущöм мөтiвыс протестыслөн.

Административнöй жүкөд.

Для Сыктыкварского Леспро-мхоза ТРЕБУЕТСЯ СТАРШИЙ СЧЕ-ТОВОД в öтезд. Локчимский Уч-леспромхоз.

Об условиях справиться в Лес-промхозе—барак Комилеса.

ВЫШЕЛ ИЗ ПЕЧАТИ И РАССЫЛАЕТСЯ ПОДПИСЧИКАМ

№ 18—19 (76—77)

Двухнедельного политико-экономического журнала

ОК ВКП(б) и ОИК

КОМИ МУ — КОМИ КРАЙ

(НА РУССКОМ ЯЗЫКЕ):

СОДЕРЖАНИЕ:

К пленуму ОК и ОКК.

Н. Л ю с т р о в. — За четкое проведение линии партии в практической работе.

Ф. Т а р а к а н о в. — Некоторые итоги и боевые задачи коллективизации.

М. К а л а ч е в. — О размерах, форме и направлении хозяйства в колхозах.

А. М о д я н о в. — Контрольные цифры народного хозяйства Коми области на 1929-30 год.

Ф. Т а р а к а н о в. — Против мешанины и отсебятины в вопросах национальной политики партии.

М. М у д р о в. — Деляги с-х банка или правый уклон на деле.

Резолюция Бюро Обкома ВКП (б) о выполнении директив по хозяйственной помощи бедноте.

В редакцию журнала Коми му.

Цена отдельного номера 40 коп.

ПРОДОЛЖАЕТСЯ ПОДПИСНА НА 1929 г.

Подписная плата для: а) граждан: на 1 м.—75 к., на 3 м.—1 р. 75 к., на 6 м.—3 р. и на год—5 рублей; б) учрежден. на 1 м.—75 к., на 3 м.—2 р. 25 к., на 6 м.—4 р. 25 к. и на год—8 р. 25 к.

Подписка принимается в Коми Издательстве, во всех почтово-телеграфных конторах в Коми области и сельписьмоносцами.